

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXXIII. Qui decores, quique indecores Christo defectus humani Catholicè?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

4. Quis verò hæc talia Peripateticus in suæ sectæ scholis contra Aristotem dici patienter ferat? Annon hoc est cum apostatis Iuliano, Luciano, Porphyrio, veteres Philosophos ipsi Christo antepone; quòd longè solidius, quàm Iesus, sua dogmata confirmassent?

3. Et quanto honorificentius Alcoranus de Christo? Qui à Deo fuisse inspiratum, fuisse verbum, Sapientiam, Spiritum, Mentem Patris æternam, magna contentione propugnat. Vide Alcoranum passim, & Thevet. lib. 6. c. 5. Item Postelium, Culpinianum, Cusanum, & alios, qui de Turcarum moribus & religione scripserunt.

4. At Arguere Christum de peccato, nihil insolens est Luthero-caluinistis. Quin hanc impietatem suam S. Scripturis quoque propugnare sibi athleticè videntur. Sed cum Agnoitis, Photinianis, Nicolaitis, Gnosticis, infandis hæresiarchis, Christi abnegantibus Divinitatem, merum cæteris similem Hominem peccatorem blasphemantibus.

DICUNT igitur. 1. Hebr. 2. 4. *Debuit assimilari fratribus per omnia, absq; peccato.* 2. Luc. 2. *Crescebat & confortabatur spiritu, plenus sapientia.* Marc. 13. *Do illo die nemo scit, neque Angeli, neque Filius, nisi solus Pater.*

RESPON. 1. Si absque peccato; curigitur Dominum Sectarij arguunt de peccatis? At neque solum absque peccato vult, sed etiam absque villo defectu humano, ad Redemptionis opus perficiendum inutiles, debuit fratribus assimilari. Cæterò quin si per omnia uniuersè; jam tùm oportuisset eum & concipi ex viro, nasci ex corrupta, nil sapere in infantia, pati carnis stimulos, febrim, morbisque affligari.

Deinde dicitur Hebr. 2. *Debuit assimilari fratribus per omnia: non habetur absque peccato.* Hebr. 4. autem legimus: *Tentatus per omnia pro similitudine, absque peccato.* Ad cætera responsum superius. Porro Filius nescire diem iudicij dicitur, juxta S. Greg. vel in persona Ecclesiæ cū nescientis: vel quia Homo est: Vel praticè: vel nesciebat ad dicendum: quod probabilius.

Responsumque satis; sed non doctū satis in re tali ac tanta, vt est culpatio Christi. Quare breuem accipe lector Synopsin Angelici Doctoris Ecclesiæ S. Thomæ 3. q. 14. & 15.

QVÆSTIO XXXIII.

Qui decoret, qui indecoret Christo deficiente humani Catholice?

DE CORPORIS DEFECTIBVS. 1. Decebat Christum humana cum natura humanos assumere defectus. 1. Ob satisfactionem pro nobis, nostras sufferendo pœnas peccati: juxta Isai. 53. *Verè languores nostros ipse tulit, sc. pœnales, ex originaria culpa manantes.* 2. Ad fidem Incarnationis adstruendam. Nam si vacasset ijs, vt siti, fame, somno, morte, &c. potuisset negari aut dubitari veritas Humanitatis: Quam Manichei negabant. 3. Ob exemplum patientiæ in iisdem tolerandis. Heb. 12. *Sustinuit à peccatoribus aduersus semetipsum contradictionem; vt non fatigemini animis deficientes.* Hinc Hebr. 2. *In eo, in quo passus est & tentatus; potens est & eis, qui tentantur; auxiliari.*

2. NECESSITATEM verò talium in sese defectuum sibi imposuit ipse: Sed necessitatem consequentiæ naturalis, non coactionis, Nam vt calor naturali-

ter sequitur ad ignem, sic ad culpam poenales defectuosæ. Hinc Rom. 8. *Misit Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati, ut cuius ea sit fatalis necessitas patiendi defectus in poenam.*

3. ALIQUOS autem; Non OMNES; à Christo naturæ defectus assumi decebat, sc. idoneos solum ad satisfactionem pro peccatis: quò opus erat perfectione Scientiæ, contra ignorantiam; & Gratiæ, contra culpam: Nec enim Ignorantia per ignorantiam, neque Peccatum peccato sanatur. Nam contraria non possunt simul fieri in eodem. Itaque defectus quidam repugnant perfectioni scientiæ & Gratiæ; consequentes ex læsa natura: Alij non inde consequentes sūt; sed ex causis accidentariis individui, ut lepra, febris &c. Et illos decebat cum natura assumere Christum, non hos. Ista *D. Tho. 3. quest. 14.*

II. DE ANIMÆ DEFECTIBVS. Hi sunt Peccatum, Fomes peccati, Ignorantia, Passibilitas; Dolor, Mæror, Timor, Admiratio, Ira. I. PECCATVM assumere non debuit: 1. Quia id Satisfactioni aduersatur. Nam Eccl. 34. *Donna iniquitatum non probat Aliissimus.* 2. Quia veritatem humanitatis non docet, sed contra naturam & Deum militat, duce diabolo. 3. Quia inimicatur exēplo virtutis omnis. Ideo Dominus, I. Pet. 2. *Peccatum non fecit.* Quia, ait, Aug l. 10. in Gen. c. 19. 20. *Christus non omni modo fuit in Adam, quo nos.*

2. FOMITE caruit Iesus. Quia ad rationem fomitis pertinet inclinatio appetitus sensualis in id quod est contra rationem. Virtus autem; quæ rationi subijcit inclinationem eam, fuit in Chri-

sto perfectissima. Dein; fomes non est ordinabilis ad satisfactionem aut exemplum. Quare, Matth. 1. *Quod in ea natura est, de Sp. Sancto est:* at hic omne excludit peccatum, & pronitatem ad illud.

3. IGNORANTIA caruit. Quia sicut in Christo fuit plenitudo Gratiæ, sic & Scientiæ; sed ytraque excludit contrarium sibi, illa peccatum; hæc ignorantiam. Ergo. Vide sup. q. 28. 29.

4. PASSIBILITAS erat in Christi anima, tum corporalis, qua corporis passio afficit animam: tum interna propria defectuum naturalium. Sed hæc tristitiam habuere sese in Christo, secus, ac in nobis. 1. Obiectum appetunt in nobis plerumque illicitum. 2. Ortum habent passiones in nobis peruertendo rationem. 3. Effectum sortiuntur in nobis non sustinendo in appetitu sensitivo; sed & rationem ad se pretrahendo. In Christo hęc secus, Hinc, Plal. 78. *Repleta est malis anima mea. Tristis est anima mea usque ad. &c.* sc. pro passione solum.

5. DOLOR afficiebat corpus Christi; quia perfectè habuit omnes potentias naturales: itaque ut læsibile fuit, ita & sensibile. Vnde Ies. 53. *Verè dolores nostros ipse tulit.*

6. MÆROR inerat Christi Animæ. Sic enim dispensabat menti visionem beatificam, ut hæc non pertingeret ad appetitus sensitivos: hinc hi ex obiecto Apprehensio afficiebātur, sicut corporis Sensus ex obiecto læsorio: Vtrumq; suxta naturam; sed non contra rationem Christi propriam. Et sicut mæror existebat è mali præsentis: sic TIMOR è mali impendentis apprehensione: Nul-

lus

sus tamen inesse timor Christo poterat ex incertitudine euentus : vt qui sciret omnia.

7. IRA cum sit appetitus repellendi iniuriam ; sed iuxta, non contra ordinem rationis ; ira fuit Christo. Vnde Ioan. 2. impleuit illud Psal. 68. *Zelus domus tua comedit me.*

8. ADMIRATIO est de aliquo nouo & insolito ; ac tamen si tale nihil accideret quibat Christi scientiæ Diuinæ, nil etiam Infusæ cognoscenti res in Verbo, aut per species inditas: Experimentalitamen scientiæ insolitum poterat obuenire ; sicque Matth. 8. *Audiens Iesus censuretionem, miratus est.*

Hæc è D. Thoma summa breuis de humanis Animæ Corporisque Domini Passionibus. Hiscè S. Thomas, Job. 38. *Hæreticum conclusit ostiis mare : & statuit Hucinque venies ; & non procedes amplius ; & hic confringes tumentes fluctus tuos.*

QVÆSTIO XXXIV.

An Persona Christi sit inuocanda, & adoranda?

LVTHERO, in Isa. 9. Christus tantum est virtus Patris, non Deus : 2. Quia, lib. contra Lacomum, *Anima mea odit impietatem* : 3. Quia eidem, lib. de Conciliis par. 7. *Nestoriani sunt, qui Diuinitatem Christi patri non potuisse, pertinaciter disputant* : 4. Quia ipsi, in Confess. de Cæna Dom. fuit Christus ille vilis, nec magni, nisi Saluator, & alio opus Saluatoris habuit : 5. Quia ei, in Rom. 3. *Christus iustus fuit, quod impossibile præcepit* : 6. Quia, in Conc. Nat. Dom. *Christus non est Omnipotens* : 7. Quia Vbi quis tantis Christus non differt ab aliis mortuis, nisi per Energiam : 8. Quia Luthero *Christus fuit summus malefactor & benedictor*. Quia Brenz. o. in Dom. 3. post Reut. fuit deceptor. &c.

AVTOR. Idcirco statue ipse tecum, An Christum censuerint adorandum ; nisi suo seipos mucrone iugularint Lu-

therani. Quid? Hocque amplius:

1. Quia Luthero, in Postilla, Dom. Trin. *FOR TRINITAS frigide omnino sonat* : 2. Quia Melancthoniiin Locis c. de Christo, *tres sunt Diuinitates* : 3. Quia Lutheranis, *Diuinitas verè est passibilis* : 4. Quia Luthero, lib. de seruo arbit. *Deus iniustus est* : 5. Quia eodem in assert. art. 36. *Mala opera in impie regit Deus* : 6. Quia Lutheranis, apud Vlenberg. caussa 17. *Deus non est amplius Creator animarum, post lapsum animæ ; & diabolus procreat, & in se transformat* : 7. Quia Luthero, in assert. art. 32. *Dubium non est, quin Sathanâ Magistro in Ecclesiam venerit hoc nomen, Liberum arbitrium* : Cum illius tamen autorem esse Deum constat : 8. Quia Lutherus, se teste ipso, diabolomagistro didicit pleraque ; & Zvinglius ab albo, anatro, spiritu sua hausit, &c.

AVTOR. Ideo quisque secum statuat, an Lutherani senserint rectè vel Ipsū Deum inuocari posse aut debere ; nisi talium prius cecinerint palinodiam.

CALVINISTÆ quid? Piget superioribus producta Zytimatis huc reducere: alia in rē propria reddam pauca.

I. CALVINVS in Harmonia sua passim, apud Feuardentium dialogo 3. *Nusquam Christo in Euan. elio diuinus honor est exhibitus.* Et IESV CHRISTI quisquam sibi Numen adoret Caluinista?

AVTOR. Procul hinc, procul ite Profani. Enimverò distitant, *Non aliò, cum precibus operam damus, quam ad Deum Patrem animus intendendus est.* Huius scilicet Euangelii Tropæum ad mundi vltimas vsque regiones posuit Caluinista Petrus Richerius, vir, vt Beza loquitur, *spectatæ pietatis & doctrinæ.* Missus quippe in Galliam Antarcticam à Caluino, ab hoc statim capite suum exorsus Euangelium est: *Ne quis Christum incarnatum proponeret Adorandum, obnixè estatus est auditores suos ; Vtque summa diligentia casuerent, ne aliò in precibus, quam ad Deum Patrem a. inumintenderent.* Lege Villagagnonem ad articulos Caluini in epist. ad Magistratum Geneuentem.

G. 3 II.